

SØNDERBORG SPILDEVANDSFORSYNING A/S
Ellegårdvej 8
6400 Sønderborg

UDKAST VVM-tilladelse for centralreanseanlæg ved Sønderborg

Sønderborg Kommune meddeler hermed tilladelse til et nyt centralreanseanlæg på matrikel nr. 304 Kær, Ulkebøl, 6400 Sønderborg, med tilhørende transportanlæg inkl. nedlæggelse af 4 eksisterende reanseanlæg (Sønderborg, Gråsten, Broager og Himmarnæs reanseanlæg). Tilladelsen meddeles efter Miljøvurderingslovens¹ § 25 og meddeles på baggrund af bygherres ansøgning, den offentliggjorte miljøkonsekvensrapport samt eventuelle supplerende oplysninger og resultater af de høringer, der er foretaget.

Bygherre har ønsket, at projektet skal undergå en miljøvurdering, hvorfor der ikke er truffet afgørelse om VVM-pligt via en screeningsafgørelse. Projektet skal hermed igennem en miljøvurderingsproces og der skal udstedes en § 25 tilladelse (VVM-tilladelse) før projektet kan realiseres.

Habitatkonsekvensvurdering

I forbindelse med spildevandstransport fra Gråsten til Broager, på tværs af Rinkenæs Bugt, passerer transportanlægget (havledning) Natura 2000-området nr. 197 Flensborg Fjord, Bredgrund og farvandet omkring Als, som består af habitatområdet H173 og fuglebeskyttelsesområdet F64. Der skal derfor foretages en vurdering af, om projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke det pågældende Natura 2000-område væsentligt (konsekvensvurdering), jf. Habitatbekendtgørelsen².

Espoo-høring af Tyskland

Da det indledningsvist ikke kunne udelukkes, at der vil være en grænseoverskridende indvirkning på miljøet som følge af havledningen i Rinkenæs Bugt, blev der foretaget en Espoo-høring af Tyskland i forhold til den del af projektet, der vedrører søterritoriet, sideløbende med den første danske offentlige høring, jf. Miljøvurderingslovens § 38.

Erhverv og Affald

Sønderborg Kommune
Rådhusvej 10
6400 Sønderborg
T: 88 72 40 83

erhverv-affald@sonderborg.dk
sonderborgkommune.dk

¹ Lovbekendtgørelse nr. 973 af 25. juni 2020 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM)

² Bekendtgørelse nr. 1595 af 6. december 2018 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter

Miljøstyrelsen har oplyst, at de ikke har modtaget noget ønske eller bemærkninger fra tyske myndigheder eller den tyske offentlighed om at deltage i VVM-processen. Det er derfor Miljøstyrelsens vurdering, at der ikke skal gennemføres en vurdering efter Espoo-reglerne, og at processen hermed er afsluttet. Det vil sige, at Kystdirektoratet også har Miljøstyrelsens samtykke til udstedelse af evt. anlægstilladelse efter Kystbeskyttelsesloven til projektet, når processen for miljøkonsekvensvurderingen når dertil.

1. Vilkår for tilladelsen

Bygherre skal etablere projektet, centralrenseanlæg ved Sønderborg med tilhørende transportanlæg, inden for de fysiske og miljømæssige rammer og forudsætninger, som fremgår af miljøkonsekvensrapporten. Dette omfatter gennemførelse af de projektforsudsætninger og afværgeforanstaltninger, der fremgår af VVM-tilladelsens afsnit 3.

Tilladelse til at udlede rensed spildevand til Als Sund meddeles i en særskilt tilladelse efter Miljøbeskyttelseslovens³ § 28. Udledningstilladelsen erstatter VVM-tilladelsen for så vidt angår udledningskravene.

Der gøres opmærksom på, at VVM-tilladelsen ikke erstatter kravet om, at der skal indhentes tilladelse eller dispensation i forbindelse med anden lovgivning. VVM-tilladelsen indeholder ikke mulighed for at undlade at opfylde krav stillet i anden lovgivning.

§ 25 tilladelsen (VVM-tilladelsen) meddeles på baggrund af:

- Bygherres ansøgning (VVM) af 8. januar 2018.
- Høringssvar modtaget i forbindelse med de to offentlige høringer i perioderne 25. april – 23. maj 2018 og 3. maj – 28. juni 2021.
- Bygherres miljøkonsekvensrapport for nyt centralrenseanlæg ved Sønderborg af 12. marts 2021.
- Kommuneplantillæg nr. 11 til Kommuneplan 2019-2031 samt lokalplan nr. 4.9-6 for Centralrenseanlæg ved Vestermark, Kær, Ulkebøl.
- Spildevandstillæg nr. 5 til Spildevandsplan 2016-2021.

Miljøkonsekvensrapporten for projektet er godkendt den 13. april 2021 af Sønderborg Kommunes Byråd til fremlæggelse i offentlig høring sammen med udkast til denne VVM-tilladelse.

Sønderborg Kommunes Byråd har den xx. xx 2021 vedtaget, at der kan meddeles tilladelse til projektet.

³ Lovbekendtgørelse nr. 1218 af 25. november 2019 om miljøbeskyttelse

Byrådet har med vedtagelsen vurderet, at de med projektet miljømæssige forbundne påvirkninger er acceptable.

Følgende vilkår fastsættes som forudsætning for VVM-tilladelsen:

Vilkår til anlægsfasen

1. Fældning af potentielle yngletræer for flagermus langs det fremtidige ledningstrace skal foretages uden for perioden fra juni til sensommeren.
2. Der skal opsættes paddehegn langs udgravninger omkring det fremtidige ledningstrace, hvis udgravningerne foregår inden for den periode, hvor padder vandrer (det tidlige forår).

Vilkår til driftsfasen

3. Åbne proces- og efterklaringstanke skal som minimum overdækkes med et mågenet. Nettet skal etableres i ca. 3,5-4 m over vandoverfladen i tankene og nettet skal minimum føres 2 m ud over kanten af tankene.
4. Beluftning af åbne procestanke skal ske som bundbeluftning, alternativt skal procestankene overdækkes.
5. Afkast fra ventilationsanlæg (dvs. luft fra indløb, riste, sandfang, primærtanke, slamafvanding mv.) skal være forsynet med luftreanseanlæg til reduktion af lugtmission, der er beregnet til den aktuelle luftkvalitet og med en kapacitet, der som minimum svarer til de maksimale luftmængder, som vil blive tilført luftreanseanlægget.

Luftreanseanlæg med tilhørende ventilationssystemer skal kontrolleres og vedligeholdes i overensstemmelse med leverandørens anvisninger.

6. Afkast fra gasmotoren skal have en højde på minimum 20 meter over terræn.

2. Beskrivelse af projektet

Sønderborg Spildevandsforsyning A/S, Ellegårdvej 8, 6400 Sønderborg, CVR-nr. 31875722 har den 8. januar 2018 indsendt en VVM-ansøgning om et nyt centralreanseanlæg med tilhørende transportanlæg ved Sønderborg. Anlægget placeres bag Sønderborg Kraftvarmeværk og er beliggende med Als Sund mod vest, Kær-Ormstoft landsby mod nord samt erhvervsbebyggelse og omfartsvejen mod syd og øst.

Derudover har Sønderborg Kommune den 27. januar 2021 modtaget den endelige ansøgning om udledningstilladelse for Sønderborg Centralreanseanlæg.

Figur 1. Placering af nyt centralrenseanlæg

Sønderborg Spildevandsforsyning A/S har besluttet at opføre et nyt centralrenseanlæg nord for Sønderborg med udledning af rensset spildevand til Als Sund via en ny udløbsledning. Det nye renseanlæg erstatter 4 eksisterende anlæg (Sønderborg, Gråsten, Broager og Himmærk renseanlæg), der nedlægges umiddelbart efter etablering af centralrenseanlægget. Planen er at opsamle alle afskærende kloakanlæg ved eksisterende renseanlæg og transportere spildevandet ind til det nye centralrenseanlæg.

Den væsentligste årsag til den planlagte strukturændring er, at Sønderborg Spildevandsforsyning A/S står over for en omkostningsfuld udskiftning af både Gråsten og Broager renseanlæg. På den baggrund er der udført et omfattende planlægningsarbejde til belysning af forskellige scenarier, som omfattede hele forsyningens spildevandsrensning. Resultatet af denne strukturanalyse viste, at en centralisering af spildevandsrensningen ved Sønderborg ville være den mest attraktive løsning, både økonomisk og renseteknisk.

Det nye centralrenseanlæg opbygges som et traditionelt aktiv slamanlæg. Renseanlægget dimensioneres til en belastning på 90.000 personækvivalenter (PE) baseret på COD, som er mål for organisk stof i vand, og forventes at blive belastet med ca. 76.300 PE baseret på COD, hvilket svarer til den nuværende belastning af de eksisterende renseanlæg, der sammenlægges.

Figur 2. Principskitse for mulig disponering af centralrenseanlægget

Renseanlægget vil bestå af en maskinbygning indeholdende slamafvanding, rum til containere, filtre, riste, blæsere, tavler til styring og et rum til gasmotor og kedel. Anlægget har brug for ca. 16.200 m³ procesvolumen, som kan være fordelt på 3 procestanke af 5.400 m³. Derudover vil der være behov for ca. 5 efterklaringstanke hver med en diameter på 28,5 meter samt en rådnets tank med en højde på 20-22 meter og samlet volumen på ca. 3.200 m³.

Transportanlægget, hvis funktion er at transportere spildevandet fra eksisterende renseanlæg og frem til centralrenseanlægget, kan overordnet opdeles i 6 hovedstrækninger:

- Himmark-Guderup
- Guderup-Vestermark
- Gråsten-Broager
- Broager-Dybbøl
- Dybbøl-Vestermark
- Vestemark-Als Sund

Transportanlægget består af ca. 35 km ledning. Transportanlægget er generelt designet til at have en høj transporthastighed med henblik på at sikre ledningernes selvrensningsevne. Langt hovedparten af transportanlægget bliver etableret under jorden. Det er kun ved pumpestationerne (gamle anlægsplaceringer), der kan forventes en mindre driftsbygning. På de strækninger, hvor transportanlægget krydser marine områder, vil ledningerne etableres som dobbeltstrengede og blive placeret i en meters dybde i havbunden af hensyn til driftssikkerheden. Ved alle tilslutningspunkter fra afskærende kloakanlæg etableres nød-/sparebassiner for at minimere sandsynligheden for overløb ved nedbrud.

Renseanlægget og transportanlæg forventes at blive etableret uden brug af grundvandssænkning. Skulle nærmere undersøgelser vise, at der i enkelte tilfælde kan være et behov for midlertidig grundvandssænkning, vil det ske efter ansøgning til myndigheden.

3. Projektforudsætninger og afværgeforanstaltninger

Jævnfør miljøkonsekvensrapporten har bygherre i projektet indarbejdet en række afværgeforanstaltninger i anlægs- og driftsfasen med henblik på at mindske eventuelle påvirkninger af projektet på omgivelserne:

- De erfaringsmæssigt mest lugtafgivende bygværker på renseanlægget: indløb, rist, sand- og fedtfang samt forfiltre, vil alle være placeret indendørs og dermed ikke have potentiale til at forårsage lugtgener i omgivelserne. På mange eksisterende renseanlæg er især sand- og fedtfang og udtag af primærslam i bundfældningstanke placeret udendørs og blandt de mest lugtafgivende kilder på hele renseanlægget. Emission reduceres kraftigt ved at placere disse bygværker indendørs og placere ventilationsafkastet højt på tagryggen, hvorved der opnås en større opblanding i luften. Hvis det viser sig, at anlægget giver gener i forhold til lugt i omgivelserne, vil det være muligt at installere rensning på ventilationsanlægget, der ventilerer riste, sand- og fedtfang, forfiltre mv.
- I forbindelse med anlægsarbejderne på renseanlægget bliver afgravet jord flyttet ud i en omkransende vold rundt om det fremtidige renseanlæg. Denne vold vil medvirke til at mindske emissionen af eventuelle lyde fra anlægget. Derudover vil den medvirke til, at anlægget bliver mindre synligt i omgivelserne. Især lavere bygværker som proces- og efterklaringstanke, der anlægges meget terrænnært, vil i høj grad blive camoufleret med en sådan vold. Derudover vil anlægget blive omkranset af et 10 meter bredt beplantningsbælte, som med egnskarakteristisk vegetation og træer også vil reducere synligheden af anlægget betragteligt.
- For at reducere antallet af slamtransporter, vil det udrådnede slam efter udtag fra rådnetank blive afvandet, hvorved det undgås, at der skal køre unødvendigt mange lastbiler til og fra renseanlægget.

- På de steder, hvor transportanlægget skal krydse fredede sten- og jorddiger og fredede vandløb, vil der blive anvendt NODIG-metoder, dvs. metoder der gør, at gravearbejde undgås på de pågældende lokaliteter.
- For naturtypen sandbanke i Rinkenæs Bugt gælder, at sten, ler eller lignende ikke skal dumpes inden for naturtypen sandbanken, hvis disse elementer ikke er tilstede inden gravearbejdet påbegyndes. Det vil kunne ændre den marine naturtype og dermed ødelægge habitatstrukturen for sandbanken.
- Marsvin skal i Rinkenæs Bugt sikres ro i perioden maj til august, så der i denne periode ikke forekommer anlægsarbejder.
- Såfremt der findes redetræer i ledningstracéet er disse beskyttet mod fældning i flagermusenes yngletid, typisk fra marts til juli. For at undgå negativ påvirkning af flagermusene vil fældning af potentielle yngletræer blive foretaget uden for perioden fra juni til sensommeren. Derved undgås det at påvirke unge individer, der ikke er i stand til at fortrække fra området. Det vurderes, at anlægsfasen med disse foranstaltninger vil være uden påvirkninger af flagermus.
- Der er særlig opmærksomhed på paddernes vandringstidspunkt og på at undgå at disse kan blive fanget i midlertidige udgravninger langs det fremtidige ledningstrace.

Kystdirektoratet vil med en anlægstilladelse medtage de forhold, som er relevante, eller en konsekvens af de arbejder som ledningerne på søterritoriet medfører.

I forbindelse med byggeri og anlæg af renseanlæg samt transportanlæg, er dette arbejde omfattet af Sønderborg Kommunes forskrift for bygge- og anlægsprojekter, samt nedrivningsarbejder (støj og vibrationer) fra 2008. Støjkravet er ved denne type arbejder fastsat til 70 dB i dagtimerne (kl. 7-18) fra mandag til fredag og 40 dB uden for dette tidsrum, dvs. kl. 18-07 på hverdage samt døgnet rundt i weekender.

4. Begrundelse for afgørelsen

Sønderborg Kommunes afgørelse gives på baggrund af miljøkonsekvensrapportens vurdering om, at centralreanseanlægget med tilhørende transportanlæg kan etableres og drives uden uacceptable påvirkninger af miljøet. Det er en forudsætning, at projektet etableres inden for de fysiske og miljømæssige rammer og forudsætninger, som fremgår af miljøkonsekvensrapporten samt vilkårene i denne tilladelse overholdes.

Natura 2000 konsekvensvurdering

Der er i miljøkonsekvensrapporten foretaget en konsekvensvurdering, jf. Habitatbekendtgørelsen, hvor konklusionen er som følger:

Udlægning af en ny transportledning i Rinkenæs Bugt kan medføre følgende typer af påvirkninger af Natura 2000-værdier:

- Midlertidig forstyrrelse af fugle og marsvin i anlægsfasen.
- Midlertidig påvirkning af habitatnatur i anlægsfasen.

En afledt effekt bliver desuden, at udledningen af spildevand til Rinkenæs Bugt reduceres betragteligt, hvilket umiddelbart vurderes at kunne få en væsentlig positiv effekt på udpegningsgrundlaget, da eutrofiering anses for en af de store trusler.

Resultatet af konsekvensvurderingen er følgende:

- Gennemgravning af habitatnaturtypen sandbanke har en ikke-væsentlig indvirkning uanset hvilken årstid anlægsarbejdet foretages, når der sker reetablering efterfølgende.
- Habitatnaturtypen rev bliver ikke påvirket.
- Gennemgravning af habitatnaturtypen bugt har en ikke-væsentlig indvirkning uanset hvilken årstid anlægsarbejdet foretages, når der sker reetablering efterfølgende.
- Marsvin vurderes ikke at blive påvirket i væsentlig grad, når de ikke forstyrres i månederne maj til august.
- Hvinand vurderes ikke at blive påvirket i væsentlig grad, uanset hvilken årstid anlægsarbejdet foretages.
- Edderfugl vurderes ikke at blive påvirket i væsentlig grad, uanset hvilken årstid anlægsarbejdet foretages.

Nedgravning af transportledningen vil midlertidigt medføre en suspension af fint havbundsmateriale, men det forventes ikke, at der vil ske en nævneværdig spredning af suspenderet materiale på grund af den begrænsede vandbevægelse og strøm i området.

Forstyrrelser forårsaget af anlægsarbejdet vil have en midlertidig karakter og gennemføres de rette afværgeforanstaltninger vil projektet have en ikke-væsentlig påvirkning på naturtyper og arter på udpegningsgrundlaget. Projektet vil give anledning til, at der sker en reduktion i tilledning af næringsstoffer til Rinkenæs Bugt, og projektet vurderes derfor at have en positiv effekt på Natura 2000-områdets udpegningsgrundlag. Dette skyldes, at projektet vil medføre en reduktion i udledning af næringsstoffer til Rinkenæs Bugt, og da eutrofiering er en af de væsentligste trusler for naturtypernes tilstand i området, vil en reduktion i tilledningen være positivt.

Vedligehold og reparationer på den del af transportanlægget, der krydser marine områder, forventes at være yderst sjældent, da levetider på transportledninger er >75 år. Hvis reparation/vedligehold skulle blive relevant, vil arbejdsmetoden være lignende den anvendte i anlægsfasen, dog med den undtagelse, at den vil være af væsentlig kortere varighed, formentlig ned til enkelte dage.

Påvirkning af vandområder

Farvandet omkring Sønderborg Kommune er opdelt i flere forskellige vandområder jf. Vandområdeplan 2015-2021 for Vandområdedistrikt Jylland og Fyn (Juni 2016). De kystvandområder, der bliver direkte påvirkede af centraliseringen er Als Sund, Lillebælt Syd og ydre Flensborg Fjord. Analysen i strukturplanen og vurderingen i miljørapporten viser at Als Sund er den mest robuste recipient for udledning af rensset spildevand på grund af god vandudskiftning.

Als Sund

Den primære recipient for rensset spildevand efter centraliseringen bliver Als Sund, der inden centraliseringen modtager rensset spildevand fra det eksisterende anlæg i Sønderborg. Den samlede økologiske tilstand er "ringe", især på grund af tilførsel af kvælstof. Als Sund lever derfor ikke op til sin målsætning. Kvalitetselementerne for ålegræs er ringe, og ukendt for klorofyl og bundfauna. Den kemiske tilstand er "god" så på dette punkt lever sundet op til målsætningen. Als Sund har et indsatsbehov på 186,7 ton kvælstof per år, jævnfør Vandområdeplanen 2015 -2021, før vandområdet kan forventes at opnå betegnelsen "god økologisk tilstand". Indsatsbehovet er en puljet indsats, der gælder for Als Sund, Als Fjord og Augustenborg tilsammen, da disse vandområder er tæt forbundne. Det forventes, at mængden af kvælstof i Als Sund, Als Fjord og Augustenborg kan reduceres med ca. 86 ton per år ved udførte og planlagte tiltag (bl.a. vådområder og skovrejsning) i indeværende planperioden. Den manglende mængde kvælstof på 100,2 ton per år, der skal reduceres fra vandområderne, overføres til næste vandplanperiode, der løber fra 2021 – 2027.

Recipient	Als Sund
Økologisk tilstand	Ringe økologisk tilstand
Kemisk tilstand	God kemisk tilstand
Indsatsbehov jf. vandområdeplan II, vandområdeområde nr. 104 (Als Sund), 103 (Als Fjord) og 105 (Augustenborg Fjord) samlet set	186,7 ton kvælstof pr. år

Flensborg Fjord (Ydre) og Lillebælt syd

Broager og Gråsten renseanlæg er i dag punktkilder af rensset spildevand til Flensborg ydre Fjord, og Himmærk renseanlæg leder via Gildbæk rensset spildevand til det sydlige Lillebælt. Tilstanden i både Flensborg Fjord og det sydlige Lillebælt er "ringe" især på grund af tilførsel af næringsstoffer.

Nedlæggelsen af renseanlæg er ikke en del af det nuværende indsatsprogram for Flensborg Fjord og Lillebælt syd. Det vil sige, at den reduktion af kvælstof tilførsel der sker som følge af centraliseringen af spildevandsrensningen i Sønderborg Kommune sker i "næste planperiode". For Flensborg Fjord forventes det i planperiode 2015 – 2021, at indsatsen har fjernet 52,2 ton kvælstof ud af et indsatsbehov på 72,6 ton. Der overføres derfor 20,4 ton kvælstof til næste planperiode 2021-2027. Den samlede påvirkning og aflastning fra Broager Renseanlæg og Gråsten Renseanlæg (HUK) er beskrevet i nedenstående tabel.

Recipient	Flensborg Fjord (ydre)
Økologisk tilstand	Ringe økologisk tilstand
Kemisk tilstand	God kemisk tilstand
Gennemsnitlig årlig udledning over 5 år (2015 – 2019)	48 ton COD 5,1 ton BI ₅ 7,8 ton Total N 0,9 ton Total P
Indsatsbehov jf. vandområdeplan II, vandområdeområde nr. 114	72,6 ton kvælstof pr. år (inkl. Flensborg Inder Fjord 113 og Nybøl Nor 110)

Når centraliseringen er effektueret og renseanlæggene i Broager og Gråsten lukkes ned aflastes området fremover med en samlet reduktion af kvælstof på ca. 38 % af det overførte indsatsbehov.

Det nuværende Himmark Renseanlæg leder rensede spildevand til Gildbækken, inden det løber ud i Lillebælt. Det antages i ansøgning om udledningstilladelse og i miljørapporten at udløbet af det rensede spildevand kun påvirker Lillebælt. For Lillebælt syd forventes det, at indsatser vil fjerne 113,2 ton kvælstof ud af et indsatsbehov på 208,7 ton i nuværende vandområdeplan periode. Der overføres derfor 95,5 ton kvælstof til næste planperiode 2021-2027.

Recipient	Gildbæk
Økologisk tilstand	Ringe økologisk tilstand DFVI = 4 / ukendt økologisk tilstand
Kemisk tilstand	ukendt tilstand

Recipient	Lillebælt (syd)
Økologisk tilstand	Ringe økologisk tilstand
Kemisk tilstand	God kemisk tilstand
Gennemsnitlig årlig udledning over 5 år (2015 – 2019)	36,5 ton COD 3,6 ton BI ₅ 6,2 ton Total N 0,6 ton Total P
Indsatsbehov jf. vandområdeplan II, vandområdeområde nr. 216	208,7 ton kvælstof pr. år

Når centraliseringen er effektueret og renseanlægget i Himmark lukkes ned aflastes Lillebælt fremover med en samlet reduktion af kvælstof på ca. 7 % af det overførte indsatsbehov.

Konklusionen er, at centraliseringen af spildevandsrensningen i Sønderborg Kommune medfører en umiddelbar miljømæssig gevinst for Flensborg Fjord og Gildbækken (Lillebælt), når renseanlæggene Broager, Gråsten og Himmark nedlægges. Samlet set mindskes belastningen af vandmiljøet omkring kommunen hvert år fremadrettet med 13 ton kvælstof, 1,5 ton fosfor og 17 ton COD, jf. miljøkonsekvensrapporten samt ansøgning om udledningstilladelse.

Als Sund bliver den primære recipient for den samlede mængde rensede spildevand i Sønderborg Kommune. Det er Sønderborg Kommunes vurdering, at den fremtidige udledning til Als Sund ikke forringer sundets mulighed for at opnå sin målsætning væsentligt. Centraliseringen er en overordnet gevinst for vandmiljøet omkring kommunen og med de skærpede krav til udledningen, der stilles i udledningstilladelsen, er det ikke på bekostning af Als Sunds mulighed for at opnå god økologisk tilstand. De forventninger der er til

rensegraden på det nye optimerede renseanlæg er så høje, at også Als Sund med stor sandsynlighed netto aflastes for næringsstoffer på længere sigt.

Vilkår til anlægs- og driftsfasen

I de følgende afsnit er der givet en begrundelse og vurdering af de fastsatte vilkår.

Bilag IV-arter

I anlægsfasen skal der være opmærksomhed på om der findes ynglelokaliteter for flagermus i form af redetræer i ledningstracéet, da disse er beskyttet mod fældning i flagermusenes yngletid, typisk fra marts til juli. For at undgå negativ påvirkning af flagermusene vil fældning af potentielle yngletræer blive foretaget uden for perioden fra juni til sensommeren. Derved undgås det at påvirke unge individer, der ikke er i stand til at fortrække fra området. Det vurderes, at anlægsfasen med denne foranstaltning vil være uden påvirkninger af flagermus. Der fastsættes derfor vilkår til, at fældning af potentielle yngletræer for flagermus langs det fremtidige ledningstracé skal foretages uden for perioden fra juni til sensommeren.

Med udgangspunkt i potentielle yngle- og rastelokaliteter for stor vandsalamander, spidssnudet frø og løvfrø er det vurderet, at anlægsarbejdet ikke vil påvirke disse. I paddernes vandringstid mellem rasteområder og ynglelokaliteter, der foregår i nattetimerne i det tidlige forår, kan der være risiko for at fange individer i midlertidige udgravninger, hvorfor der bør være opmærksomhed på anlægstidspunktet og primært foretage udgravninger uden for de perioder, hvor padderne vandrer. Er dette ikke en mulighed, skal der opsættes paddehegn omkring udgravningerne i anlægsperioden, hvor udgravningerne udgør en risiko. Der fastsættes derfor vilkår til, at der skal opsættes paddehegn langs udgravninger omkring det fremtidige ledningstracé, hvis udgravningerne foregår inden for den periode, hvor padder vandrer (det tidlige forår).

Flysikkerhed

I forbindelse med den første offentlige høring er Sønderborg Lufthavn kommet med en bemærkning til anlæg med permanent vandspejl. I forhold til at mindske kollisionsrisikoen mellem fly og fugle anbefales det, at der ikke etableres anlæg med permanent vandspejl inden for en afstand af 0-6 km fra flyvepladser. Sønderborg Lufthavn har i den forbindelse anmodet om en vurdering af risiko for flytrafikken, jf. Trafikstyrelsens bestemmelser for civil Luftfart foreskriver at det er koncessionshavers ansvar at påvirke den offentlige planlægning således, at der ikke etableres anlæg inden for en radius af 13 km eller med en placering, som øger risikoen for overflyvende fugle i forbindelse med flyvepladsen. Et centralrenseanlæg må dog ifølge etableringsplanen anses for at være et så tilpas kunstigt miljø for fugle, at det ikke burde øge forekomsten af disse i området, såfremt at tanke og bassiner så vidt muligt overdækkes af et tag/låg eller et trådnet.

Etablering af trådned eller tag har dog vist sig at kunne give problemer for arbejdsmiljø og drift af tankene og en alternativ løsning var nødvendig. Derfor er det i Miljøkonsekvensrapporten beskrevet, hvordan det kan sikres, at flysikkerheden ikke forringes, hvis der bliver etableret mågenet over de åbne proces- og efterklaringstanke. Nettet etableres i ca. 3,5-4,0 m over vandoverfladen i tankene og nettet føres minimum 2 m ud over kanten af tankene.

Der fastsættes derfor vilkår til, at åbne proces- og efterklaringstanke som minimum skal overdækkes med et mågenet.

Smittespredning

Spildevand indeholder en række mikroorganismer, som kan virke sygdomsfremkaldende på mennesker. Spredning af disse til omgivelserne er primært forårsaget i forbindelse med dannelse af aerosoler på renseanlægget. Aerosoldannelse vil være knyttet til turbulens og omrøring i spildevandet. Da forbehandlingen af spildevandet vil ske indendørs i lukkede enheder (f.eks. riste) vil aerosolfrigivelsen herfra befinde sig på et lavt niveau. Anlægsspecifikke forhold vil have betydning for dannelsen af aerosoler, og undersøgelser, jf. miljøkonsekvensrapporten, indikerer, at bundbeluftning giver lavere bakteriekoncentrationer i omgivelserne end overfladebeluftning. Der påtænkes anvendelse af bundbeluftning på det nye centralreanseanlæg i Sønderborg. For at minnere risikoen for smittespredning fastsættes der vilkår om, at beluftning af procestankene skal ske som bundbeluftning, alternativt skal procestankene overdækkes med låg/tag. Der er hverken omrøring eller beluftning i efterklaringstankene.

Lugt

Potentielle lugtbidrag fra et renseanlæg stammer hovedsageligt fra behandling af spildevand og slam. Erfaringsmæssigt vil lugtafgivelsen af spildevandet aftage efterhånden som spildevandet gennemgår de respektive processer og enhedsoperationer på renseanlægget. Dette betyder, at de bygværker (dvs. indløb, ristebygværk, sand- og fedtfang samt båndfiltre), som ligger længst opstrøms i anlægget vil forårsage den største lugtafgivelse. I dette projekt er disse bygværker placeret indenfor i lukkede rum, som er tilsluttet et ventilationssystem, hvorved lugtgenerne mindskes pga. bedre opblanding ved afkast fra ventilationssystem.

I driftsfasen vil der fra renseanlægget forekomme emission af lugt og forbrændingsprodukter som NO_x, CO og SO₂. Ved hjælp af en spredningsmeteorologisk OML-beregning (Operationel Meteorologisk Luftkvalitetsmodel) er lugtudbredelsen samt stofkoncentrationerne i omgivelserne kortlagt. Der er medregnet luftrensning i form af en rensegrad på 99 % på ventilationsluften i OML-beregning for lugt. Der er ikke fastlagt et bestemt teknologivalg, men de teknologier, der oftest ses anvendt til reduktion

af lugt på renseanlæg er biofiltre og aktiv kulfiltre. Disse filtre kan erfaringsmæssigt præstere ganske høje rensegrader. Beregningen viser, at der i korte perioder kan forekomme lugt umiddelbart nær renseanlæggets matrikel, men at der under normale driftssituationer ikke forventes lugtgener i hverken Tech 21, det fredede område ved Kær Vestermark, Center for Verdensmål - Løkkegård eller beboelsesområderne ved Kær.

I forhold til emissionen af NO_x, CO og SO₂ viser OML-beregningen også, at der ved en skorstenshøjde på 20 meter for gasmotoren ikke vil være problemer med at overholde Miljøstyrelsens B-værdier, hvilket betyder, at emissionen ikke vil være årsag til en uacceptabel luftforurening i omgivelserne.

I miljøkonsekvensrapporten er det under afværgeforanstaltninger beskrevet, at hvis det viser sig, at anlægget giver gener i forhold til lugt i omgivelserne, vil det være muligt at installere rensning på ventilationsanlægget, der ventilerer riste, sand- og fedtfang, forfiltre mv. Da der i OML-beregningen er medtaget luftrensning på ventilationsluften, vurderer Sønderborg Kommune, at dette er en forudsætning for overholdelse af de vejledende lugtgrænseværdier. Der skal derfor fastsættes vilkår til, at ventilationsluften skal renses før udledning til omgivelserne og at afkast fra gasmotoren skal have en højde på minimum 20 meter over terræn.

5. Overvågning

Der fastsættes ikke vilkår om overvågning i denne tilladelse.

6. Offentlig høring

Sønderborg Kommune har i perioden fra den 25. april 2018 til den 23. maj 2018 afholdt første offentlighedsfase i forbindelse med afgrænsning af miljøkonsekvensrapportens indhold. Bidragene fra denne høring er inddraget i kommunens afgrænsning, som fremhæver, hvilke miljøforhold, som skal belyses nærmere i miljøkonsekvensrapporten. Den endelige afgrænsning fremgår af miljøkonsekvensrapportens bilag 6, som er vedlagt som bilag til denne afgørelse.

Den xx. xx. 2021 har et udkast til VVM-tilladelsen sammen med udledningstilladelsen, forslag til kommuneplantillæg, lokalplanforslag, tillæg til spildevandsplan samt miljøkonsekvensrapporten været sendt i 8 ugers høring ved berørte myndigheder og offentligheden. I løbet af høringsperioden er der indkommet x bemærkninger til planforslaget og miljøkonsekvensrapporten. Resumé af alle høringssvarene og Sønderborg Kommunes bemærkninger hertil fremgår af dokumentet *Høringsnotat over indkomne bemærkninger*, der er vedlagt som bilag 2 til denne afgørelse.

Indsæt kort beskrivelse af hvordan resultaterne fra høringen er indarbejdet eller på anden måde taget i betragtning i afgørelsen.

7. Partshøring

Miljøkonsekvensrapporten, udkast til VVM-tilladelse og udledningstilladelse samt bygherres ansøgning inkl. bilag har indgået i den offentlige høring jf. Miljøvurderingslovens § 35. Endvidere er relevante parter hørt ved særskilt henvendelse, jf. forvaltningslovens § 19. Bemærkninger fra høringen og kommunens svar herpå kan ses i det vedlagte høringsnotat.

8. Gyldighed

En VVM-tilladelse bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden for 3 år efter at den er meddelt, jf. Miljøvurderingsloven § 39.

9. Andre tilladelser

Denne afgørelse erstatter ikke tilladelser og godkendelser efter anden lovgivning. Projektet forudsætter derfor, at de nødvendige tilladelser og godkendelser efter anden lovgivning er indhentet, f.eks. byggetilladelse til udførelse af anlægs- og byggearbejder.

10. Offentliggørelse

VVM-tilladelsen, udledningstilladelsen og miljøkonsekvensrapporten med bilag, offentliggøres på Sønderborg Kommunes hjemmeside den xx. xx 2021.

11. Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af enhver med retlig interesse i sagens udfald samt af landsdækkende foreninger og organisationer, der som formål har beskyttelsen af natur og miljø eller varetagelsen af væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen og har vedtægter eller love, som dokumenterer deres formål, og som repræsenterer mindst 100 medlemmer, jf. Miljøvurderingslovens § 50.

Du klager via Klageportalen, som du finder via <https://kpo.naevneneshus.dk>. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Når du klager, skal du betale et gebyr som fremgår af www.naevneneshus.dk. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis

du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagen skal være indtastet i Klageportalen senest fire uger efter offentliggørelsen af afgørelsen dvs. **den DATO**

12. Civilt søgsmål

Et eventuelt sagsanlæg skal i følge Miljøvurderingslovens § 54 stk. 1 være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er modtaget, eller - hvis sagen påklages - inden 6 måneder efter, at den endelige afgørelse foreligger.

Venlig hilsen

Anne-Mette Kildegård Andersen
Telefon 8872 5809
aann@sonderborg.dk

BILAGSOVERSIGT

Bilag 1 Miljøkonsekvensrapport
Bilag 2 Høringsnotat over indkomne bemærkninger